

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право
Національна безпека та державна охорона України

УДК 351.74(477)

Скриньковський Руслан Миколайович

кандидат економічних наук, професор

Львівський університет бізнесу та права

Skrynkovskyu Ruslan

PhD in Economics, Professor

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0000-0002-2180-8055

ВЗАЄМОДІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА УПРАВЛІННЯ

ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ

НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

INTERACTION OF THE SECURITY SERVICE OF UKRAINE AND

THE DEPARTMENT OF THE STATE PROTECTION OF UKRAINE IN

ENSURING THE NATIONAL SECURITY OF UKRAINE

Анотація. Вступ. Служба безпеки України (далі – СБ України) та Управління державної охорони України (далі – УДО України) відіграють особливу роль у забезпеченні національної безпеки України. Відповідно, питання їхньої якісної та ефективної взаємодії при виконанні поставлених завдань за призначенням, з урахуванням реальних і потенційних загроз та викликів, стає дедалі актуальнішим, особливо під час повномасштабної російсько-української війни та протистояння.

Мета. Метою статті є дослідження юридичних аспектів і особливостей взаємодії СБ України та УДО України у забезпеченні національної безпеки України.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) література,

яка стосується національної безпеки України, взаємодії СБ України та УДО України у забезпеченні національної безпеки України; 2) Конституція та закони України, а також нормативні акти, що становлять правову основу діяльності СБ України, здійснення державної охорони України та регулюють питання у сфері національної безпеки України.

У процесі дослідження були використані як загальнонаукові, так і спеціальні методи: формально-юридичний, порівняльно-правовий.

Результати. Встановлено, що основу для організації та здійснення взаємодії СБ України та УДО України у забезпеченні національної безпеки становить: єдине розуміння задуму або проблеми, єдине розуміння змісту поставлених завдань і шляхів їх виконання, спільне розроблення основоположних документів за призначенням, спільне визначення напрямів здійснення і сфер відповідальності спеціальних операцій (дій, заходів) та належний контроль за їх виконанням відповідно до вимог. Тут важливе значення має досвід у сфері безпеки та оборони, набутого під час війни росії проти України, якісні нормативно-правові та організаційні засади.

Зазначено, що враховуючи актуальні загрози та виклики, при удосконаленні нормативно-правових актів СБ України та УДО України потрібно врахувати умови воєнного часу та можливі сценарії виникнення і розвитку інших ситуацій воєнного характеру. Якісна та ефективна взаємодія СБ України та УДО України є важливим чинником успішної протидії російським злочинам та іншим загрозам.

Обґрунтовано, що з метою узгодженості взаємодії УДО України та СБ України у забезпеченні національної безпеки України на законодавчому рівні, до ст. 10 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» необхідно додати нове положення (аналогічно до ст. 17 Закону України «Про Службу безпеки України»), а саме: «Управління державної охорони України взаємодіє з Службою безпеки України, правоохоронними та митними органами у порядку і на

засадах, визначених законами, указами Президента України та прийнятими на їх основі актами Управління державної охорони України і відповідного відомства».

Перспективи. У перспективі доцільно дослідити діяльність судів та прокуратури України в системі державного контролю за законністю при здійсненні державної охорони України.

Ключові слова: національна безпека України, національні інтереси України, Служба безпеки України, Управління державної охорони України, державна таємниця, державна охорона України, безпека посадових осіб, протидія тероризму, злочини, Конституція України, закони України.

Summary. *Introduction.* The Security Service of Ukraine and the Department of the State Protection of Ukraine play a special role in ensuring the national security of Ukraine. Accordingly, the question of their high-quality and effective interaction in the performance of assigned tasks, taking into account real and potential threats and challenges, is becoming more and more urgent, especially during a full-scale russian-Ukrainian war and confrontation.

Purpose. The purpose of the article is to study the legal aspects and peculiarities of the interaction of the Security Service of Ukraine and the Department of the State Protection of Ukraine in ensuring the national security of Ukraine.

Materials and methods. The research materials are: 1) literature related to the national security of Ukraine, the interaction of the Security Service of Ukraine and the Department of the State Protection of Ukraine in ensuring the national security of Ukraine; 2) The Constitution and laws of Ukraine, as well as normative acts, which form the legal basis of the activity of the Security Service of Ukraine, the implementation of state protection of Ukraine and regulate issues in the sphere of national security of Ukraine.

Both general scientific and special methods are used in the research

process: formal-legal, comparative-legal.

Results. It has been established that the basis for the organization and implementation of cooperation between the Security Service of Ukraine and the Department of the State Protection of Ukraine in ensuring national security is: a common understanding of the plan or problem, a common understanding of the content of the tasks and the ways of their implementation, joint development of basic documents according to the purpose, joint definition of implementation directions and spheres of responsibility for special operations (actions, measures) and proper control over their implementation in accordance with requirements. The experience in the field of security and defense acquired during russia's war against Ukraine, as well as high-quality legal and organizational principles are important here.

It is noted that, taking into account the current threats and challenges, when improving the legal acts of the Security Service of Ukraine and the Department of the State Protection of Ukraine, it is necessary to take into account the conditions of wartime and possible scenarios of the emergence and development of other situations of a military nature. High-quality and effective interaction between the Security Service of Ukraine and the Department of the State Protection of Ukraine is an important factor in successfully countering russian crimes and other threats.

It is substantiated that in order to coordinate the interaction between the Office of the State Security of Ukraine and the Security Service of Ukraine in ensuring the national security of Ukraine at the legislative level, a new provision should be added to Article 10 of the Law of Ukraine «On State Security of State Authorities of Ukraine and Officials» (similarly to Article 17 of the Law of Ukraine «On the Security Service of Ukraine»), namely: «The Department of the State Protection of Ukraine interacts with the Security Service of Ukraine, law enforcement and customs authorities in the manner and on the basis determined by laws, decrees of the President of Ukraine and acts of

the Department of the State Protection of Ukraine adopted on their basis and the relevant department».

Prospects. In the future, it is expedient to investigate the activities of the courts and the prosecutor's office of Ukraine in the system of state control over legality in the implementation of the state protection of Ukraine.

Key words: *national security of Ukraine, national interests of Ukraine, Security Service of Ukraine, Department of the State Protection of Ukraine, state secret, state protection of Ukraine, security of officials, counter-terrorism, crimes, Constitution of Ukraine, laws of Ukraine.*

Постановка проблеми. Відомо, що основи національної безпеки, її принципи та засади державної політики в цій сфері встановлюються Законом України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 р. № 2469-VIII (із змінами), який визначає: «національна безпека України – захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз» (ст. 1 цього Закону) [1].

Поряд з тим, нагадаємо, що сьогодні, виходячи з положень ст. 17 Конституції України [2] та законів України, при визначенні національної безпеки виділяють два основні підходи [3, с. 64]: перший підхід «по суті» —через зміст, розуміння та значення поняття «стан захищеності», а другий «по формі» —як до системи нормативно-правових, організаційних та інституціональних гарантій (відповідних заходів), що забезпечують захист державного суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності України, гарантують охорону демократичного конституційного ладу та захист інших національних інтересів України від реальних і потенційних загроз [1–3].

Для довідки [4–11]: термін «національна безпека» (англ. National Security) вперше був використаний у 1904 році 26-м президентом США

(1901–1909) Теодором Рузвельтом у посланні до Конгресу США, де він обґрунтував, що необхідність приєднання зони Панамського каналу відповідає інтересам «національної безпеки» [4–6]. Першим, хто розкрив зміст цього терміна, був Вольтер Ліппманн (англ. Walter Lippmann), який у 1943 році написав: «A nation has security when it does not have to sacrifice its legitimate interests to avoid war, and is able, if challenged, to maintain them by war» [7] (укр. «Нація перебуває у стані безпеки, коли їй не потрібно жертвувати своїми законними інтересами, щоб уникнути війни, та коли вона здатна захистити ці інтереси у разі необхідності шляхом війни») [7; 8, с. 108–109]. Основні ідеї та положення сучасного розуміння національної безпеки у військовій та зовнішній політиці були викладені у Законі США «Про національну безпеку», який підписав 33-й президент США (1945–1953) Гаррі С. Трумен 26 липня 1947 року (англ. «The National Security Act of 1947») [8, с. 108; 9–11].

Беручи до уваги викладене та враховуючи позицію Конституційного Суду України (Рішення КСУ від 06.04.2022 р. № 1-р(П)/2022 [12]), варто наголосити, що забезпечення безпеки особи, суспільства, державної та воєнної безпеки, а також підтримання високого рівня обороноздатності України є не лише найвищими державними інтересами, але й одними з найбільш захищених конституційних цінностей України [1; 2; 6; 12; 13]. «Національні інтереси України – життєво важливі інтереси людини, суспільства і держави, реалізація яких забезпечує державний суверенітет України, її прогресивний демократичний розвиток, а також безпечні умови життєдіяльності і добробут її громадян» (ст. 1 Закону України «Про національну безпеку України») [1].

В контексті вищезазначеного, варто також визнати, що Служба безпеки України (далі – СБ України, СБУ) та Управління державної охорони України (далі – УДО України) відіграють особливу роль у забезпеченні національної безпеки України [1; 14–20]. Відповідно, питання

їхньої якісної та ефективної взаємодії при виконанні поставлених завдань за призначенням, з урахуванням реальних і потенційних загроз та викликів, стає дедалі актуальнішим, особливо під час повномасштабної російсько-української війни та протистояння. Все це обумовило вибір теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій (стан опрацювання проблематики). Теоретичну основу дослідження становлять праці військовослужбовців і вчених-юристів за проблемою, які стосуються, зокрема, таких аспектів, як: актуальні питання національної безпеки, оборони і розвідки України – П. Богуцький [21], О. Бусол [22], В. Гвоздь [5; 6; 23], В. Горбулін [24; 25], О. Белов, О. Литвиненко [25], В. Залужний, С. Шаптала [26], С. Полторак [27]; про СБ України (історія, сучасний стан і особливості діяльності, основні нормативні акти, коментарі і роз'яснення) – М. Ануфрієв, І. Копотун, І. Коропатнік, О. Кривенко, Ю. Курилюк, С. Петков [16]; нормативно-правове регулювання взаємодії УДО України, СБ України з іншими органами, які входять до складу сектору (сил) безпеки і оборони України, теорія та практика забезпечення державної охорони України в умовах воєнного стану – М. Микитюк [17; 18], О. Павлюк, М. Удовик [17], Л. Шепель [19], Д. Павлов [17; 20], О. Расевич [20] та інші.

Враховуючи аналіз поточного та прогнозованого стану безпекового середовища, особливості і наслідки злочинної російсько-української війни, актуальні загрози і виклики, включаючи можливі сценарії виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру [28–31], сьогодні недостатньо уваги приділяється юридичним аспектам і особливостям взаємодії СБ України та УДО України у забезпеченні національної безпеки України.

Мета статті. Метою статті є дослідження юридичних аспектів і особливостей взаємодії СБ України та УДО України у забезпеченні національної безпеки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Так, відповідно до ст.

12 Закону України «Про національну безпеку України» [1], СБ України та УДО України входять до складу сектору (сил) безпеки і оборони України як державні органи спеціального призначення, на які згідно з Конституцією [2] та законами України покладено функції і завдання (державного значення) із забезпечення національної безпеки України [1; 14–18; 20].

У межах визначеної законодавством України компетенції на СБ України покладається – «захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці» (ст. 2 Закону України «Про Службу безпеки України» від 25.03.1992 р. № 2229-ХІІ, із змінами) [14]. Одним із основних завдань підрозділів СБУ є боротьба з тероризмом: виявлення, запобігання та припинення тероризму [14; 32]. Водночас УДО України, відповідно до функцій і завдань (спеціальних, за призначенням), визначених у ст. 12 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР (із змінами) [15], здійснює державну охорону органів державної влади України, забезпечує безпеку посадових осіб, охорону об'єктів, відповідно до цього Закону [15] і п. 1. ст. 21 Закону України «Про національну безпеку України» [1], а також бере участь у відповідних заходах, спрямованих на запобігання диверсіям та боротьбу з тероризмом, згідно із Законом України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 р. № 638-IV (із змінами) [1; 15; 17; 18; 32; 33]. Відповідно до ст. 5 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» [32], УДО України бере участь у спеціальних операціях (заходах) з припинення терористичних актів, спрямованих проти вищих посадових осіб, членів їхніх сімей та об'єктів, що перебувають під державною охороною [15; 32].

Поряд з тим, нагадаємо, що у загальнодержавній антитерористичній системі України, СБ України є головним державним органом спеціального призначення з правоохоронними функціями у боротьбі з тероризмом, терористичною діяльністю (згідно зі ст. 4. «Суб'єкти боротьби з тероризмом» Закону України «Про боротьбу з тероризмом») [32]. Для цього 11 грудня 1998 року при СБ України був створений Антитерористичний центр (далі – АТЦ при СБУ) [34; 35], який сьогодні організовує взаємодію та координує діяльність усіх суб'єктів боротьби з тероризмом, де УДО України, як державний правоохоронний орган спеціального призначення в антитерористичній системі України, є суб'єктом, що безпосередньо здійснює боротьбу з тероризмом [15; 32; 36]. У своїй діяльності АТЦ при СБ України, який складається з Штабу АТЦ (організовує роботу поточну), міжвідомчої координаційної (спеціальної) комісії та координаційних груп з їхніми Штабами при регіональних органах (управліннях) СБУ, також активно співпрацює зі спеціальними службами та правоохоронними органами іноземних держав. Крім того, АТЦ при СБУ має встановлені партнерські зв'язки з антитерористичними групами, структурами країн-членів ООН, НАТО, ОБСЄ, ЄС та взаємодіє з іншими міжнародними організаціями зі спеціальною компетенцією [36]. З 24 лютого 2022 року, від початку злочинної повномасштабної війни російської федерації проти України, основним завданням АТЦ при СБУ є протидія терористичній, диверсійній діяльності, воєнним злочинам та іншим протиправним діям російських спецслужб [36].

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18.02.1992 р. № 2135-ХІІ (із змінами), підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, у межах своїх повноважень, зобов'язані – на належному рівні «здійснювати взаємодію між собою та іншими правоохоронними органами, в тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародних антитерористичних організацій, з метою

швидкого і повного попередження, виявлення та припинення кримінальних правопорушень» [37]. Згідно зі ст. 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [37], оперативно-розшукова діяльність СБ України здійснюється оперативними підрозділами спеціального призначення Центрального управління СБ України, регіональних органів (управління) СБУ, та органів військової контррозвідки СБУ (основним завданням яких є виявляти і блокувати будь-які протиправні дії іноземних спеціальних служб в різних умовах [38]), а оперативно-розшукова діяльність УДО України – підрозділом оперативного забезпечення охорони за призначенням і виключно з метою забезпечення безпеки посадових осіб, які виконують (забезпечують) державні функції, та об'єктів, щодо яких здійснюється державна охорона, як в мирний, так і у воєнний час [37]. Перелік цих об'єктів (для УДО України) визначений у ст. 9 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» [15]. Водночас нагадаємо, що охорона вищих посадових осіб, які виконують (забезпечують) державні функції, є еквівалентною охороні національної безпеки [39; 40, с. 152].

Основні аспекти у забезпеченні національної безпеки України, які стосуються охорони та доступу до державної таємниці, питань відповідальності за розголошення державної таємниці, особливостей дотримання державної таємниці (під час відправлення правосуддя, в особливий період, під час дії воєнного стану, в умовах воєнного часу), а також законодавчого забезпечення державної таємниці (Закон України «Про державну таємницю» від 21.01.1994 р. № 3855-ХІІ, із змінами [41], Наказ Центрального управління СБУ «Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю» від 23.12.2020 р. № 383, із змінами [42], Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ, із змінами [43], Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939-VI, із змінами [44], Закон України «Про

національну безпеку України» [1], Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»» від 14.09.2020 р. № 392/2020 [45], Закон України «Про Службу безпеки України» [14]), окремих, важливих рішень судів у провадженнях про адміністративні правопорушення та інших судових рішень щодо державної таємниці, представлені у праці [46] (О. Джус., І. Копотун, М. Микитюк, О. Павлюк, С. Пасіка, С. Петков, А. Чубенко Г., А. Шевченко та інші).

Закон України «Про контррозвідувальну діяльність» від 26.12.2002 р. № 374-IV (із змінами) у якості одного з принципів контррозвідувальної діяльності (ст. 4) визначає взаємодію з органами державної влади України, органами місцевого самоврядування, а також об'єднаннями громадян та юридичними, фізичними особами [47]. «Контррозвідувальна діяльність – спеціальний вид діяльності у сфері забезпечення державної безпеки, яка здійснюється з використанням системи контррозвідувальних, пошукових, режимних, адміністративно-правових заходів, спрямованих на попередження, своєчасне виявлення і запобігання зовнішнім та внутрішнім загрозам безпеці України, розвідувальним, терористичним та іншим протиправним посяганням спеціальних служб іноземних держав, а також організацій, окремих груп та осіб на інтереси України» (ст. 1 Закону України «Про контррозвідувальну діяльність») [47].

Для довідки: з 24.02.2022 р., від початку злочинної повномасштабної війни російської федерації проти України, і станом на березень 2024 року, співробітниками СБ України викрито 116 агентів іноземних спецслужб та 359 організованих злочинних угруповань, ліквідовано 68 каналів незаконного переправлення осіб через державний кордон України, припинено 926 фактів незаконного обігу військових засобів ураження, попереджено завдання економічних збитків державі на 16 млрд грн, заборонено діяльність в Україні 17 проросійських політичних партій, знято

з реєстрації 53 антиукраїнські громадські організації, позбавлено громадянства України 18 священнослужителів УПЦ (МП), які мають російські паспорти, нейтралізовано 9829 кібератак і кіберінцидентів, системно блокується втручання в інформаційно-комунікаційні системи органів державної влади в Україні з боку ворожих спецслужб – коротко, за інформацією аналітичного Звіту СБ України [48]. «Служба безпеки зробить все для притягнення до відповідальності кожного російського загарбника та їхніх поплічників за злочини проти України», —повідомив речник Служби безпеки України А. Дехтяренко, на брифінгу Сил безпеки та оборони, 23 лютого 2023 року [49].

Отже, законодавство України чітко визначає взаємодію як ключовий аспект діяльності правоохоронних органів, зокрема між СБУ та УДО України. Одним із головних завдань розвитку системи взаємодії суб'єктів національної безпеки та державної охорони України є удосконалення їх організаційно-правових основ діяльності. Якісна та ефективна взаємодія СБ України та УДО України є важливим чинником успішної протидії російським злочинам та іншим загрозам.

Під поняттям «взаємодія», як «співдія, співдіяння», слід розуміти «взаємний зв'язок між предметами у дії, а також погоджена дія між ким-небудь або чим-небудь» [50]. Досліджуючи термін «взаємодія» (за метою, місцем, часом, напрямком дій та ін.), необхідно також врахувати розмежування понять «взаємодія», «партнерство», «співробітництво» та «сприяння» [51; 52].

В контексті цього, враховуючи викладене вище, на особливу увагу заслуговують результати дослідження [52], де Д. Талалай та Г. Борисенко запропонували напрями підвищення ефективності взаємодії військових формувань і правоохоронних органів у разі ускладнення оперативної обстановки.

З огляду на це, очевидно, що основу для організації та здійснення

взаємодії СБ України та УДО України у забезпеченні національної безпеки становить (на основі [52]): єдине розуміння задуму або проблеми, єдине розуміння змісту поставлених завдань і шляхів їх виконання, спільне розроблення основоположних документів за призначенням, спільне визначення напрямів здійснення і сфер відповідальності спеціальних операцій (дій, заходів) та належний контроль за їх виконанням відповідно до вимог. Тут важливе значення має досвід у сфері безпеки та оборони, набутого під час війни росії проти України, якісні нормативно-правові та організаційні засади.

Для довідки: у ст. 17 Закону України «Про Службу безпеки України» зазначено: «Служба безпеки України взаємодіє з Управлінням охорони вищих посадових осіб України, правоохоронними та митними органами у порядку і на засадах, визначених законами, указами Президента України та прийнятими на їх основі актами Служби безпеки України і відповідного відомства» [14]. Ця стаття містить певні неточності, які потрібно виправити, оскільки повинно бути: «Служба безпеки України взаємодіє з Управлінням державної охорони України». Нагадаємо, що Указом Президента України від 08.06.1992 р. № 334 Управління охорони вищих посадових осіб України було перейменовано на УДО України [53; 54, с. 257].

Сьогодні взаємодія СБУ та УДО України здійснюється на основі відповідної нормативно-правової регламентації на різних рівнях і у різних формах, включає різні методи взаємодії та вимоги, що є необхідними і важливими для виконання завдань із забезпечення національної безпеки України. Враховуючи можливі зміни оперативної обстановки та розвиток подій, така взаємодія має бути багатоваріантною і належною.

Водночас доцільно проводити спільні спеціальні (службові) наради та відповідні робочі зустрічі, здійснювати спільне планування дій і заходів, взаємне інформування зацікавлених суб'єктів, включаючи обмін

службовим та оперативним досвідом, набутого під час російсько-української війни, а також спільно аналізувати дії та отримані результати реалізованих заходів. Це сприятиме покращенню взаємодії СБ України та УДО України у процесі виконання їх підрозділами поточних оперативних завдань, а також підвищенню якості, ефективності, конспіративності та результативності здійснення оперативних і оперативно-технічних заходів [19; 52].

Що стосується недопущення суперечностей під час підготовки завдань або дублювання дій при виконанні спільних заходів, наприклад, у місцях взаємної відповідальності СБ України та УДО України щодо контролю оперативної обстановки, то потрібно визначитися з єдиним задумом, чітко розподілити об'єкти спостереження та відповідні завдання, а також здійснювати постійний обмін отриманою інформацією (відомостями та/або даними) між підрозділами, задіяними у заході [18; 19; 52].

І насамкінець, видається доцільним, з метою узгодженості взаємодії УДО України та СБ України у забезпеченні національної безпеки України на законодавчому рівні, до ст. 10 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» [15] додати нове положення (аналогічно до ст. 17 Закону України «Про Службу безпеки України» [14]), а саме: «Управління державної охорони України взаємодіє з Службою безпеки України, правоохоронними та митними органами у порядку і на засадах, визначених законами, указами Президента України та прийнятими на їх основі актами Управління державної охорони України і відповідного відомства».

Висновки. Служба безпеки України (далі – СБ України) та Управління державної охорони України (далі – УДО України) відіграють особливу роль у забезпеченні національної безпеки України. Відповідно, питання їхньої якісної та ефективної взаємодії при виконанні поставлених

завдань за призначенням, з урахуванням реальних і потенційних загроз та викликів, стає дедалі актуальнішим, особливо під час повномасштабної російсько-української війни та протистояння.

Основу для організації та здійснення взаємодії СБ України та УДО України у забезпеченні національної безпеки становить: єдине розуміння задуму або проблеми, єдине розуміння змісту поставлених завдань і шляхів їх виконання, спільне розроблення основоположних документів за призначенням, спільне визначення напрямів здійснення і сфер відповідальності спеціальних операцій (дій, заходів) та належний контроль за їх виконанням відповідно до вимог. Тут важливе значення має досвід у сфері безпеки та оборони, набутого під час війни росії проти України, якісні нормативно-правові та організаційні засади.

Враховуючи актуальні загрози та виклики, при удосконаленні нормативно-правових актів СБ України та УДО України потрібно врахувати умови воєнного часу та можливі сценарії виникнення і розвитку інших ситуацій воєнного характеру. Якісна та ефективна взаємодія СБ України та УДО України є важливим чинником успішної протидії російським злочинам та іншим загрозам.

З метою узгодженості взаємодії УДО України та СБ України у забезпеченні національної безпеки України на законодавчому рівні, до ст. 10 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» необхідно додати нове положення, а саме: «Управління державної охорони України взаємодіє з Службою безпеки України, правоохоронними та митними органами у порядку і на засадах, визначених законами, указами Президента України та прийнятими на їх основі актами Управління державної охорони України і відповідного відомства».

У перспективі доцільно дослідити діяльність судів та прокуратури України в системі державного контролю за законністю при здійсненні

державної охорони України.

Література

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 20.09.2024).
2. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 20.09.2024).
3. Єзеров А. А. Конституційна безпека як складник національної безпеки України. *Український часопис конституційного права*. 2017. № 2. С. 60–67.
4. Рудакевич О. М. Безпека національна. *Велика українська енциклопедія*. URL: https://vue.gov.ua/Безпека_національна (дата звернення: 20.09.2024).
5. Гвоздь В. І. *Історичні, правові і політичні аспекти розвідувальної діяльності держави*: монографія. Київ: «Борисфен Інтел», 2018. 576 с.
6. Гвоздь В. І. Лекції, методичні матеріали, презентації, тести – Лекція 6. Розвідувальні органи України у системі забезпечення національної безпеки. *Матеріали Незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел»*. URL: <https://bintel.org.ua/nukma/leksi%d1%97-borisfen-intel/> (дата звернення: 20.09.2024).
7. Romm J. J. *Defining national security: the nonmilitary aspects*. New York: Council on Foreign Relations Press, 1993. 121 pp.
8. Собакарь А. О., Нестерцова-Собакарь О. В. Категоріально-теоретичний вимір національної безпеки України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. №

4. С. 107–111.

9. 1947 —The National Security Act of 1947. *Official United States Air Force Website*. URL: <https://www.afhistory.af.mil/FAQs/Fact-Sheets/Article/458989/> (дата звернення: 20.09.2024).

10. Britannica, The Editors of Encyclopaedia. «National Security Act». *Encyclopedia Britannica*. 31.08.2024. URL: <https://www.britannica.com/topic/National-Security-Act> (дата звернення: 20.09.2024).

11. July 26, 1947: Truman signs National Security Act. *Official United States Air Force Website*. URL: <https://www.littlerock.af.mil/News/Photos/igphoto/2001794635/> (дата звернення: 20.09.2024).

12. Рішення Конституційного Суду України від 6 квітня 2022 року № 1-р(II)/2022 у справі за конституційною скаргою Поліщука Сергія Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 статті 16-3 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (справа про посилений соціальний захист військовослужбовців). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-22#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

13. Звернення Президента України Л. Д. Кучми зі щорічним посланням до народу, Верховної Ради України «Будівництво нової України —велика спільна справа». 14.05.1998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001100-98#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

14. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-ХІІ (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

15. Про державну охорону органів державної влади України та

посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98-вр#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

16. *Служба Безпеки України. Історія, сучасний стан, основні нормативні акти, коментарі і роз'яснення* / Укл.: М. І. Ануфрієв, І. М. Копотун, І. М. Коропатнік, О. В. Кривенко, Ю. Б. Курилюк, С. В. Петков. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 560 с.

17. Микитюк М. А., Павлов Д. М., Павлюк О. О., Радзієвський Р. М., Сопільник Л. І., Удовик М. С. *Державна охорона в Україні в умовах правового режиму воєнного стану* / За заг. ред Микитюка М. А. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 416 с.

18. Микитюк М. А. *Державна охорона в Україні: адміністративно-правове регулювання*: монографія. Львів. Видавництво Львівської політехніки. 2018. 472 с.

19. Шепель Л. М. *Взаємодія Служби безпеки України та УДО у забезпеченні національної безпеки України. Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (24 листопада 2017 року): у 2 т. Київ: Національна академія прокуратури України, 2017. Т. 1. С. 457–459.

20. Павлов Д. М., Расевич О. С. *Організаційно-правові засади підвищення ефективності взаємодії Управління державної охорони України з іншими органами, які входять до складу сил безпеки і оборони України. Честь і закон*. 2021. № 1(76). С. 79–86. doi: <https://doi.org/10.33405/2078-7480/2021/1/76/229664>.

21. Богущкий П. П. *Концептуальні засади права національної безпеки України*: монографія. Київ-Одеса : Фенікс, 2020. 376 с.

22. *Правоохоронні та спеціалізовані інституції сектору безпеки і оборони України* / За заг. ред. О. Ю. Бусол. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 492 с.

23. Гвоздь В. І. *Воєнна розвідка України на зламі другого тисячоліття*. Київ: Борисфен Інтел, 2017. 320 с.

24. Горбулін В. *Як нам перемогти Росію у війні майбутнього*. Київ: Брайт-Букс, 2021. 248 с.

25. Горбулін В. П., Белов О. Ф., Литвиненко О. В. *Національна безпека: порядок денний для України*. Київ: ВД «Стилос», 2009. 126 с.

26. Залужний В. Ф., Шаптала С. О. Реформування воєнної організації держави: трансформація завдань і функцій Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України. *Наука і оборона*. 2021. № 4. С. 4–12. doi: <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2021-17-4-4-12>.

27. Полтораки С. Т. Головне завдання – підвищення обороноздатності держави. *Наука і оборона*. 2015. № 2. С. 3–8.

28. Стратегія національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни»: Затверджена Указом Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12> (дата звернення: 20.09.2024).

29. Стратегія кібербезпеки України «Безпечний кіберпростір – запорука успішного розвитку країни»: Затверджена Указом Президента України від 26.08.2021 р. № 447/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#n12> (дата звернення: 20.09.2024).

30. Стратегія воєнної безпеки України «Воєнна безпека – всеохоплююча оборона»: Затверджена Указом Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n15> (дата звернення: 20.09.2024).

31. *Україна під час російсько-української війни 2014–2023 рр.: тенеза національної стійкості крізь призму наукових досліджень*: монографія / За заг. ред. Б. Попкова, С. Петкова. Київ: Видавництво Ліра-К. 2023. 272 с.

32. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 р. № 638-IV (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

33. Скриньковський Р. М., Ковалів М. В., Єсімов С. С., Перепелиця А. В. Правове регулювання протидії використанню інформаційно-комунікаційних технологій у терористичних цілях. *Публічне адміністрування та національна безпека*. 2024. № 8. doi: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-8-10267>.

34. Про Антитерористичний центр: Указ Президента України від 11.12.1998 р. № 1343/98 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1343/98#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

35. Про Положення про Антитерористичний центр та його координаційні групи при регіональних органах Служби безпеки України: Указ Президента України від 14.04.1999 р. № 379/99 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379/99#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

36. Антитерористичний центр при СБУ. *Матеріали офіційного вебсайту Служби безпеки України*. URL: <https://ssu.gov.ua/antyterorystychnyi-tsentr-pry-ssu> (дата звернення: 20.09.2024).

37. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України 18.02.1992 р. № 2135-XII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

38. Контррозвідка. *Матеріали офіційного вебсайту Служби безпеки України*. URL: <https://ssu.gov.ua/kontrrozvidka> (дата звернення: 20.09.2024).

39. Скриньковський Р. М., Козяр Р. Я., Петков С. В., Хитра О. Л., Комісаров О. Г. Державна охорона посадових осіб в Україні в умовах воєнного стану. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія:

«Юридичні науки». 2023. № 5(63). С. 109–119. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-5-8867>.

40. Шутий М. В. Державна охорона органів державної влади України та посадових осіб: актуальні проблеми удосконалення чинного законодавства. *Публічне право*. 2018. № 4(32). С. 151–154.

41. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-ХІІ (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

42. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Центрального управління Служби безпеки України від 23.12.2020 р. № 383, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.01.2021 р. за № 52/35674 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

43. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

44. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

45. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

46. *Державна таємниця як складова національної безпеки України: охорона та доступ до державної таємниці; законодавче забезпечення державної таємниці; відповідальність за розголошення державної*

таємниці; особливості дотримання державної таємниці під час відправлення правосуддя; особливості регулювання в особливий період та під час воєнного стану / Укл.: Джус О. А., Золотарьова М. К., Копотун І. М., Макарова Т. П., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Пасіка С. П., Петков С. В., Скриньковський Р. М., Сопільник Л. І., Чубенко А. Г., Шевченко А. М. Київ: ВД «Професіонал», 2023. 438 с. URL: <https://jurkniga.ua/derzhavna-taiemnitsya-yak-skladova-natsionalnoi-bezpeki-ukraini/> (дата звернення: 20.09.2024).

47. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. № 374-IV (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15#Text> (дата звернення: 20.09.2024).

48. Результати СБУ за час повномасштабного вторгнення рф (станом на березень 2024 року). *Матеріали офіційного вебсайту Служби безпеки України*. URL: <https://ssu.gov.ua/rezultaty-sbu-za-chas-povnomasshtabnoho-vtorhnennia-stanom-na-berezen-2024-roku> (дата звернення: 20.09.2024).

49. З початку повномасштабного вторгнення СБУ провела понад 3,6 тис. спецоперацій зі знищення російських окупантів. *Матеріали офіційного вебсайту Служби безпеки України*. 23.02.2023. URL: <https://ssu.gov.ua/novyny/z-pochatku-povnomasshtabnoho-vtorhnennia-sbu-provela-ponad-36-tys-spetsoperatsii-zi-znyshchennia-rosiiskykh-okupantiv> (дата звернення: 20.09.2024).

50. *Словник української мови*: в 11 т. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. Київ: Наук. думка, 1970–1980. Т. 1. 828 с. (С. 346). URL: http://ukrlit.org/slovnyk/slovnyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh/ взаємодія (дата звернення: 20.09.2024).

51. Гаврилюк Т. До питання розмежування понять «взаємодія», «співробітництво» та «партнерство» у сфері відносин міліції з населенням. *Вісник Академії управління МВС*. 2009. № 2. С. 143–151.

52. Талалай Д. В., Борисенко Г. О. Особливості взаємодії суб'єктів службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2013. Т. 26(65), № 1. С. 289–295.

53. Історія Управління: Про УДО України. *Матеріали офіційного вебсайту Управління державної охорони України*. URL: <https://do.gov.ua/history/> (дата звернення: 20.09.2024).

54. Мазур С. С. Теоретичні основи державного управління у сфері забезпечення безпеки органів державної влади (державна охорона). *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Управління*. 2012. Вип. 2. С. 255–262. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_upravl_2012_2_35 (дата звернення: 20.09.2024).

References

1. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 21.06.2018 r. № 2469-VIII (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (date of access: 20.09.2024).

2. Konstytutsiia Ukrainy: pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 chervnia 1996 roku (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (date of access: 20.09.2024).

3. Yezerov A. A. Konstytutsiina bezpeka yak skladnyk natsionalnoi bezpeky Ukrainy. *Ukrainskyi chasopys konstytutsiinoho prava*. 2017. № 2. S. 60–67.

4. Rudakevych O. M. Bezpeka natsionalna. *Velyka ukrainska entsyklopediia*. URL: https://vue.gov.ua/Безпека_національна (date of access: 20.09.2024).

5. Hvozd V. I. *Istorychni, pravovi i politychni aspekty rozviduvalnoi*

diialnosti derzhavy: monohrafiia. Kyiv: «Borysfen Intel», 2018. 576 s.

6. Hvozd V. I. Lektsii, metodychni materialy, prezentatsii, testy – Lektsiia 6. Rozviduvalni orhany ukrainy u systemi zabezpechennia natsionalnoi bezpeky. *Materialy Nezalezhnoho analitychnoho tsentru heopolitychnykh doslidzhen «Borysfen Intel»*. URL: <https://bintel.org.ua/nukma/lekcii%201%2097-borisfen-intel/> (date of access: 20.09.2024).

7. Romm J. J. *Defining national security: the nonmilitary aspects*. New York: Council on Foreign Relations Press, 1993. 121 pp.

8. Sobakar A. O., Nestertsova-Sobakar O. V. Katehorialno-teoretychnyi vymir natsionalnoi bezpeky Ukrainy. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. 2018. № 4. S. 107–111.

9. 1947 —The National Security Act of 1947. *Official United States Air Force Website*. URL: <https://www.afhistory.af.mil/FAQs/Fact-Sheets/Article/458989/> (date of access: 20.09.2024).

10. Britannica, The Editors of Encyclopaedia. «National Security Act». *Encyclopedia Britannica*. 31.08.2024. URL: <https://www.britannica.com/topic/National-Security-Act> (date of access: 20.09.2024).

11. July 26, 1947: Truman signs National Security Act. *Official United States Air Force Website*. URL: <https://www.littlerock.af.mil/News/Photos/igphoto/2001794635/> (date of access: 20.09.2024).

12. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy vid 6 kvitnia 2022 roku № 1-p(II)/2022 u spravi za konstytutsiinoiu skarhoiu Polishchuka Serhiia Oleksiiovycha shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy (konstytutsiinosti) punktu 4 statti 16-3 Zakonu Ukrainy «Pro sotsialnyi i pravovyi zakhyst viiskovosluzhbovtsiv ta chleniv yikh simei» (sprava pro posylenyi sotsialnyi zakhyst viiskovosluzhbovtsiv). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-22#Text> (date of access: 20.09.2024).

20.09.2024).

13. Zvernennia Prezydenta Ukrainy L. D. Kuchmy zi shchorichnym poslanniam do narodu, Verkhovnoi Rady Ukrainy «Budidnytstvo novoi Ukrainy —velyka spilna sprava». 14.05.1998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001100-98#Text> (date of access: 20.09.2024).

14. Pro Sluzhbu bezpeky Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 25.03.1992 r. № 2229-XII (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (date of access: 20.09.2024).

15. Pro derzhavnu okhoronu orhaniv derzhavnoi vlady Ukrainy ta posadovykh osib: Zakon Ukrainy vid 04.03.1998 r. № 160/98-BP (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98-bp#Text> (date of access: 20.09.2024).

16. *Sluzhba Bezpeky Ukrainy. Istoriia, suchasnyi stan, osnovni normatyvni akty, komentari i roziasnennia* / Ukl.: M. I. Anufriiev, I. M. Kopotun, I. M. Koropatnik, O. V. Kryvenko, Yu. B. Kuryliuk, S. V. Petkov. Kyiv. VD «Profesional», 2022. 560 s.

17. Mykytiuk M. A., Pavlov D. M., Pavliuk O. O., Radziievskiy R. M., Sopilnyk L. I., Udovyk M. S. *Derzhavna okhorona v Ukraini v umovakh pravovoho rezhymu voiennoho stanu* / Za zah. red Mykytiuka M. A. Kyiv. VD «Profesional», 2023. 416 s.

18. Mykytiuk M. A. *Derzhavna okhorona v Ukraini: administratyvno-pravove rehuliuвання: monohrafiia*. Lviv. Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniky. 2018. 472 s.

19. Shepel L. M. *Vzaiemodiia Sluzhby bezpeky Ukrainy ta UDO u zabezpechenni natsionalnoi bezpeky Ukrainy. Stan ta perspektyvy reformuvannia sektoru bezpeky i oborony Ukrainy: Materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (24 lystopada 2017 roku): u 2 t.* Kyiv: Natsionalna akademiia prokuratury Ukrainy, 2017. T. 1. S. 457–459.

20. Pavlov D. M., Rasevych O. S. Orhanizatsiino-pravovi zasady pidvyshchennia efektyvnosti vzaiemodii Upravlinnia derzhavnoi okhorony Ukrainy z inshymy orhanamy, yaki vkhodiat do skladu syl bezpeky i oborony Ukrainy. *Chest i zakon*. 2021. № 1(76). S. 79–86. doi: <https://doi.org/10.33405/2078-7480/2021/1/76/229664>.

21. Bohutskyi P. P. *Kontseptualni zasady prava natsionalnoi bezpeky Ukrainy*: monohrafiia. Kyiv-Odesa : Feniks, 2020. 376 s.

22. *Pravookhoronni ta spetsializovani instytutsii sektoru bezpeky i oborony Ukrainy* / Za zah. red. O. Yu. Busol. Kyiv: Yurinkom Inter, 2024. 492 s.

23. Hvozd V. I. *Voienna rozvidka Ukrainy na zlami druhoho tysiacholittia*. Kyiv: Borysfen Intel, 2017. 320 s.

24. Horbulin V. *Yak nam peremohty Rosiiu u viini maibutnoho*. Kyiv: Brait-Buks, 2021. 248 s.

25. Horbulin V. P., Belov O. F., Lytvynenko O. V. *Natsionalna bezpeka: poriadok dennyi dlia Ukrainy*. Kyiv: VD «Stylos», 2009. 126 s.

26. Zaluzhnyi V. F., Shaptala S. O. Reformuvannia voiennoi orhanizatsii derzhavy: transformatsiia zavdan i funktsii Ministerstva oborony Ukrainy ta Heneralnoho shtabu Zbroinykh Syl Ukrainy. *Nauka i oborona*. 2021. № 4. S. 4–12. doi: <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2021-17-4-4-12>.

27. Poltorak S. T. Holovne zavdannia – pidvyshchennia oboronozdatnosti derzhavy. *Nauka i oborona*. 2015. № 2. S. 3–8.

28. Stratehiia natsionalnoi bezpeky Ukrainy «Bezpeka liudyny – bezpeka krainy»: Zatverdzhena Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 14.09.2020 r. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12> (date of access: 20.09.2024).

29. Stratehiia kiberbezpeky Ukrainy «Bezpechnyi kiberprostir – zaporuka uspishnoho rozvytku krainy»: Zatverdzhena Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 26.08.2021 r. № 447/2021. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#n12> (date of access: 20.09.2024).

30. Stratehiia voiennoi bezpeky Ukrainy «Voienna bezpeka – vseokhopliuiucha oborona»: Zatverdzhena Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 25.03.2021 r. № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n15> (date of access: 20.09.2024).

31. *Ukraina pid chas rosiisko-ukrainskoi viiny 2014–2023 rr.: geneza natsionalnoi stiikosti kriz pryzmu naukovykh doslidzhen: monohrafiia / Za zah. red. B. Popkova, S. Pietkova. Kyiv: Vydavnytstvo Lira-K. 2023. 272 s.*

32. Pro borotbu z teroryzmom: Zakon Ukrainy vid 20.03.2003 r. № 638-IV (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text> (date of access: 20.09.2024).

33. Skrynkovskyy R. M., Kovaliv M. V., Yesimov S. S., Perepelytsia A. V. Pravove rehuliuвання protydii vykorystanniu informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u terorystychnykh tsiliakh. *Publichne administruvannia ta natsionalna bezpeka*. 2024. № 8. doi: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-8-10267>.

34. Pro Antyterorystychnyi tsentr: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 11.12.1998 r. № 1343/98 (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1343/98#Text> (date of access: 20.09.2024).

35. Pro Polozhennia pro Antyterorystychnyi tsentr ta yoho koordynatsiini hrupy pry rehionalnykh orhanakh Sluzhby bezpeky Ukrainy: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 14.04.1999 r. № 379/99 (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379/99#Text> (date of access: 20.09.2024).

36. Antyterorystychnyi tsentr pry SBU. *Materialy ofitsiinoho vebsaitu Sluzhby bezpeky Ukrainy*. URL: <https://ssu.gov.ua/antyterorystychnyi-tsentri-pri-ssu> (date of access: 20.09.2024).

37. Pro operatyvno-rozshukovu diialnist: Zakon Ukrainy 18.02.1992 r. № 2135-XII (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (date of access: 20.09.2024).

38. Kontrrozvidka. *Materialy ofitsiinoho vebsaitu Sluzhby bezpeky Ukrainy*. URL: <https://ssu.gov.ua/kontrrozvidka> (date of access: 20.09.2024).

39. Skrynkovskyy R. M., Koziar R. Ya., Petkov S. V., Khytra O. L., Komisarov O. H. Derzhavna okhorona posadovykh osib v Ukraini v umovakh voiennoho stanu. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Serii: «Iurydychni nauky»*. 2023. № 5(63). S. 109–119. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-5-8867>.

40. Shutyi M. V. Derzhavna okhorona orhaniv derzhavnoi vlady Ukrainy ta posadovykh osib: aktualni problemy udoskonalennia chynnoho zakonodavstva. *Publichne pravo*. 2018. № 4(32). S. 151–154.

41. Pro derzhavnu taiemnytsiu: Zakon Ukrainy vid 21.01.1994 r. № 3855-XII (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text> (date of access: 20.09.2024).

42. Pro zatverdzhennia Zvodu vidomostei, shcho stanovliat derzhavnu taiemnytsiu: Nakaz Tsentralnoho upravlinnia Sluzhby bezpeky Ukrainy vid 23.12.2020 r. № 383, zareiestrovanyi v Ministerstvi yustytzii Ukrainy 14.01.2021 r. za № 52/35674 (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text> (date of access: 20.09.2024).

43. Pro informatsiiu: Zakon Ukrainy vid 02.10.1992 r. № 2657-XII (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (date of access: 20.09.2024).

44. Pro dostup do publichnoi informatsii: Zakon Ukrainy vid 13.01.2011 r. № 2939-VI (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (date of access: 20.09.2024).

45. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 14 veresnia 2020 roku «Pro Stratehiiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy»: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 14.09.2020 r. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text> (date of access: 20.09.2024).

20.09.2024).

46. *Derzhavna taiemnytsia yak skladova natsionalnoi bezpeky Ukrainy: okhorona ta dostup do derzhavnoi taiemnytsi; zakonodavche zabezpechennia derzhavnoi taiemnytsi; vidpovidalnist za rozgholoshennia derzhavnoi taiemnytsi; osoblyvosti dotrymannia derzhavnoi taiemnytsi pid chas vidpravlennia pravosuddia; osoblyvosti rehuliuвання v osoblyvyi period ta pid chas voiennoho stanu* / Ukl.: Dzhus O. A., Zolotarova M. K., Kopotun I. M., Makarova T. P., Mykytiuk M. A., Pavliuk O. O., Pasika S. P., Petkov S. V., Skrynkovskyy R. M., Sopilnyk L. I., Chubenko A. H., Shevchenko A. M. Kyiv: VD «Profesional», 2023. 438 s. URL: <https://jurkniga.ua/derzhavna-taiemnitsya-yak-skladova-natsionalnoi-bezpeki-ukraini/> (date of access: 20.09.2024).

47. Pro kontrozviduvalnu diialnist: Zakon Ukrainy vid 26.12.2002 r. № 374-IV (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15#Text> (date of access: 20.09.2024).

48. Rezultaty SBU za chas povnomasshtabnoho vtorhnennia rf (stanom na berezen 2024 roku). *Materialy ofitsiinoho vebсайtu Sluzhby bezpeky Ukrainy*. URL: <https://ssu.gov.ua/rezultaty-sbu-za-chas-povnomasshtabnoho-vtorhnennia-stanom-na-berezen-2024-roku> (date of access: 20.09.2024).

49. Z pochatku povnomasshtabnoho vtorhnennia SBU provela ponad 3,6 tys. spetsoperatsii zi znyshchennia rosiiskykh okupantiv. *Materialy ofitsiinoho vebсайtu Sluzhby bezpeky Ukrainy*. 23.02.2023. URL: <https://ssu.gov.ua/novyny/z-pochatku-povnomasshtabnoho-vtorhnennia-sbu-provela-ponad-36-tys-spetsoperatsii-zi-znyshchennia-rosiiskykh-okupantiv> (date of access: 20.09.2024).

50. *Slovnyk ukrainskoi movy: v 11 t.* / AN URSR. Instytut movoznavstva; za red. I. K. Bilodida. Kyiv: Nauk. dumka, 1970–1980. T. 1. 828 s. (S. 346). URL: http://ukrlit.org/slovnyk/slovnyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh/взаємодія (date of access: 20.09.2024).

51. Havryliuk T. Do pytannia rozmezhuвання poniat «vzaiemodii», «spivrobotnytstvo» ta «partnerstvo» u sferi vidnosyn militsii z naseleнням. *Visnyk Akademii upravlinnia MVS*. 2009. № 2. S. 143–151.

52. Talalai D. V., Borysenko H. O. Osoblyvosti vzaiemodii subiektiv sluzhbovo-boiovoi diialnosti syl okhorony pravoporiadku. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V.I. Vernadskoho. Serii: Yurydychni nauky*. 2013. T. 26(65), № 1. S. 289–295.

53. Istoriiia Upravlinnia: Pro UDO Ukrainy. *Materialy ofitsiinoho vebsaitu Upravlinnia derzhavnoi okhorony Ukrainy*. URL: <https://do.gov.ua/history/> (date of access: 20.09.2024).

54. Mazur S. S. Teoretychni osnovy derzhavnoho upravlinnia u sferi zabezpechennia bezpeky orhaniv derzhavnoi vlady (derzhavna okhorona). *Naukovyi visnyk Akademii munitsypalnoho upravlinnia. Serii: Upravlinnia*. 2012. Vyp. 2. S. 255–262. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_upravl_2012_2_35 (date of access: 20.09.2024).